

2023. augusztus 21.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

Muzeológia, múzeumi munka. Műtárgybírálat, hamisítás, másolás

Muzeológia általában

1955

**Magyar múzeumok 1945 – 1955.* Kiadja a Népművelési Minisztérium Múzeumi Főosztálya. Budapest: Magyar Nemzeti Múzeum – Történeti Múzeum Rotaprint Üzeme, 1955. *p. 9251=00096328.x

Ismerteti:

*„Magyar múzeumok 1945-1955” címmel november első felében érdekes kiadványt jelentet meg a Népművelési Minisztérium Múzeumi főosztálya. *Magyar Nemzet* 1955. X. 25.

Forrás: *Múzeumi Híradó* 1955. XI-XII. 4. sz. 372. p.

*„Magyar múzeumok 1945-1955” címmel november első felében kiadvány jelenik meg. *Szabad Ifjúság* 1955. X. 25.

Forrás: *Múzeumi Híradó* 1955. XI-XII. 4. sz. 372. p.

1956

B. J.: A népművelők kis enciklopédiája. Hogyan keletkeztek a múzeumok? *Népművelés* III. 1956. IV. 4. sz. 34. p. 624/2011.OSzKx

1960

Helyzetfelmérés a magyarországi múzeumokról.* Szerkesztette: **Nagy Sándor: Budapest: Múzeumok és Levéltárak Gazdasági Igazgatósága, 1960. 10394

1967

Gerelyes Ede: *A magyar múzeumügy a két forradalom időszakában (1918-1919). Tanulmány és dokumentumkötet.* Budapest: Múzeumok Rotaüzeme, 1967. 417 p.

Lektorálta: **Siklós András**, **Vörös Károly**

7096=00097189

[jegyzőkönyvek másolataival]

Ismerteti:

Glatz Ferenc: Gerelyes Ede: A magyar múzeumügy a két forradalom időszakában. 1918-1919. (Tanulmány és dokumentumkötet. Budapest, 1967.) *Századok* CVII. 1973. 2. sz. 488-491. p.

1968

***Kiss László:** *A múzeumok 1967. évi munkájának adatai.* Budapest: NPI, 1968. Fi 1230

1969

Magyar múzeumok.* Írta és szerkesztette: **Béni Györgyi, **Balassai Iván**. A szerkesztő bizottság tagjai: **Genthon István**, **Kaszab Zoltán**, **Vértes László**. Budapest: Népművelési Propaganda Iroda; Athenaeum Nyomda, 1969. *p., ill.

A számszerű adatok 1967. XII. 31-i állapotra vonatkoznak

12400=00070499

Ismerteti:

*Könyvtájékoztató 1969. XII. 1 ill. [illusztráció a megjelenő könyvből]

* **Béni Gyöngyi** – **Balassa Iván**: Magyar múzeumok. *Múzeumi Közlemények* 1970. 1. sz. 137. p.

***Kiss László**: *A múzeumok 1968. évi munkájának adatai*. Budapest: NPI, 1969.

Fi 1230

1970

***Kiss László**: *A múzeumok munkájának eredményei a II. ötéves tervidőszakban (1961-1965)*. Budapest: NPI, 1970.

***Kiss László**: *A múzeumok 1969. évi munkájának adatai*. Budapest: NPI, 1970.

Fi 1230

1971

***Kiss László**: *A múzeumok 1970. évi munkájának adatai*. Budapest: NPI, 1971.

Fi 1230

1972

***Kiss László**: *A múzeumok 1971. évi munkájának adatai*. Budapest: NPI, 1972.

Fi 1230

1973

***Kiss László**: *A múzeumok 1972. évi munkájának adatai*. Budapest: NPI, 1973.

Fi 1230

1974

***Kiss László**: *A múzeumok 1973. évi munkájának adatai*. Budapest: NPI, 1975.

Fi 1230

1975

***Kiss László**: *Múzeumok*. Budapest: NPI, 1975.

1976

***Kiss László**: *A múzeumok 1974. évi munkájának adatai*. Budapest: NPI, 1976.

Fi 1230

***Korek József**: *Gyűjtemények, múzeumok, muzeológia. Egyetemi jegyzet*. Budapest:

Tankönyvkiadó, 1976.

1978

A múzeumok munkájának eredményei a IV. ötévestervidőszakban (1971-1975)*. Bevezeti és összeállította: **Kiss László. Budapest: Múzeumi Restaurátor- és Módszertani Központ, 1978. 12526

**A magyar múzeumok 1977. évi közművelődési adatai*. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1978.

Fi 1230

1979

**A magyar múzeumok fontosabb működési adatai 1978*. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1979.

A műgyűjtemények hasznairól. Szemelvények a magyar múzeum XIX. századi irodalmából*, 1. Szerkesztette és bevezeti **Bodnár Mária. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1979. (Muzeológiai füzetek, 2.)
13363/2

1980

Magyar múzeumok 1979-80. Eredmények, tervek*. Szerkesztette: **Berta István, **Bezeckzy** Tamás, et al. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1979.

A közművelődésnek. Szemelvények a magyar múzeum XIX. századi irodalmából*, 2. Szerkesztette és bevezeti **Bodnár Mária. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1980. (Muzeológiai füzetek, 3.)
13363/3

1981

Magyar múzeumok 1980. Fontosabb működési adatok*. Szerkesztette: **Bezeckzy Tamás, **Simon** Mária. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1981.

1982

Magyar múzeumok 1981. Fontosabb működési adatok*. Szerkesztette: **Bezeckzy Tamás. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1982.
Fi 1230

1983

**Magyar múzeumok 1982. Fontosabb működési adatok*. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1983.

1984

Magyar múzeumok 1983. Fontosabb működési adatok*. Szerkesztette: **Juhász János. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1984.
Fi 1230

1984

Magyar múzeumok 1984. Fontosabb működési adatok*. Szerkesztette: **Juhász János. Budapest: Múzeumi- és Módszertani Központ, 1985.
Fi 1230

1988

***Korek** József: *A muzeológia alapjai*. Budapest: Tankönyvkiadó, 1988.

1991

***Hatházi** Gábor: *Muzeológiai alapismeretek*. Budapest: 1991.

2003

***György** Péter: *Az eltörölt hely – a Múzeum. A múzeumok átváltozása a hálózati kultúra korában New York, Természettudományi Múzeum – egy példa*. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 2003. 227 p.
ISBN 963 14 2343 3
Bibliográfia: 199-227. p.
25582=185806

Ismerteti:

***Ábrahám** Dániel: György Péter: Az eltörölt hely – a múzeum. *Szépirodalmi Figyelő* ÚF II. 2004. 3. sz. 130. p.

2005

Waidacher, Friedrich: *Museologie - knapp gefasst*. Mit einem Beitrag von Marlies Raffler. Wien: Böhlau, 2005. 332 p. (UTB, 2607. Kunstwissenschaft)
ISBN 3 205 77268 7; ISBN 3 8252 2607 7

*Múzeumok az európai térben. A Pécsi Városi Múzeum első állandó kiállításának 100 éves évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi konferencia előadásainak/tanulmányainak szerkesztett anyaga. Pécs, 2004. november 25-26. = Museen im europäischen Raum. Schriftliche Fassung der Referate und Beiträge der internationalen wissenschaftlichen Tagung anlässlich des 100. Jahrestags der ersten Dauerausstellung im Stadtmuseum Pécs. Pécs/Fünfkirchen 25-26. 11. 2004. Szerkesztők / Redaktion: **Huszár**, Zoltán – **Vándor**, Andrea – **Walterné Müller**, Judit. Pécs: Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága; Janus Pannonius Múzeum, 2005. 250, 1. p., [13] t.*

Németnyelvű kivonatokkal, fordítás / Übersetzung: Vágyi, Vata (OxymoronKft.)

ISBN 963-7211-89-6

270357=00221141

2011

***Ébli** Gábor: *Hogyan alapítsunk múzeumot? Tanulmányok a művészet nemzetközi intézményrendszeréről*. Budapest: Vince Kiadó, 2011. 301 p.

Ismerteti:

Székely Miklós: Olvasta már? A homokból épített múzeum. *Műértő* XIV. 2011. X., 10. sz. 10. p., 1 ill.

2012

Múzeumelmélet. A képzeletbeli múzeumtól a hálózati múzeumig. Szerkesztette: **Palkó** Gábor. Budapest: Petőfi Irodalmi Múzeum; Ráció Kiadó; mondAt Kft., 2012. 300, [4] p.

ISBN 978-615-5047-36-7

A szövegeket válogatta, gondozta, a fordításokat az eredetivel egybevetette: **Palkó** Gábor
Fordította: **Balázs-Szécsi** Diána, **Czékmány** Anna, **Deres** Kornélia, **Esztári** Réka, **Füle** Ágnes, **Fülöp** József, **Juhász** Emese, **Kovács** Máté, **Lénárt** Tamás, **Rapcsák** Balázs, **Török** Dalma, **Wernitzer** Julianna

A szerkesztő munkatársai: **Lappints** Eszter, **Micskei-Kőrös** Kata, **Piller** Mónika

A névmutatót készítette: **Micskei-Kőrös** Kata

Felelős kiadó: **E. Csorba** Csilla

Felelős szerkesztő: **Bednatics** Gábor

27287=00221441

Tartalma:

Palkó Gábor: Előszó. 7-13. p.

Idegenség, hálózat, virtuális tér

Sloterdijk, Peter: A múzeum – a megütközés iskolája. 17-29. p.

Castells, Manuel: Múzeumok az információs korszakban. 30-43. p.

Battro, Antonio M.: Malraux képzeletbeli múzeumától a virtuális múzeumig. 44-63. p.

Ernst, Wolfgang: Több tárhely, kevesebb múzeum. Kibertér az adattár és a múzeumi kiállítótér között. 64-93. p.

Gyűjteményezés, dokumentáció, kommunikáció

Meijer-van Mensch, Léontine – **Mensch**, Peter van: A szaktudományos felügyeletől az együttalkotásig. A gyűjtés és a múzeumi gyakorlat fejlődése a 19. és a 20. században. 97-126. p.

Mason, Rhiannon: Múzeumok, galériák, kulturális örökség. A jelentésalkotás és a kommunikáció színterei. 127-154. p.

Cameron, Fiona: Múzeumi gyűjtemények, dokumentáció és a tudás változó paradigmái. 155-180. p.

Peacock, Darren: Digitális technológia. A szervezeti változás irányítója vagy eszköze? 181-201. p.

Carman, John: Bebocsátás a kulturális örökségbe avagy: hogyan lesz valamiből múzeumi tárgy. 202-216. p.

Történelem, kiállítás, irodalom

Korff, Gottfried: Tároló és/vagy generátor. Gyűjtés és kiállítás viszonya a múzeumban. 219-238. p.

Fehr, Michael: A történelem konstrukciója – a múzeumban. 239-254. p.

Metz, Christian: Élvezeteli olvasatok. Adalékok az irodalmi kiállítás szemiotológiájához és narratológiájához. 255-272. p.

Wirth, Uwe: Mi mutatkozik meg, amikor irodalmat mutatunk be? 273-287. p.

A tanulmányok forrásai. 289-291. p.

Névmutató. 293-300. p.

2016

Ébli Gábor: *Múzeumánia. Egy kulturális élménygyár európai modelljei*. Budapest: L'Harmattan Kiadó; SÉD Nyomda Kft., 2016. 259 p. ill.

ISBN 978-963-236-657-9

Könyvbemutató

Budapest, FUGA. 2016. V. 30. 17h

A szerzővel beszélget **Frazon** Zsófia és **Mélyi** József

Meghívó email

Ismerteti:

Götz Eszter: Ébli Gábor: *Múzeumánia*. L'Harmattan Kiadó, 2016. *Régi-Új Magyar Építőművészet* 2016. 4. sz. 90. p., 1 ill.

Sinkó István: A múzeumgyűjtő. Ébli Gábor: *Múzeumánia*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2016. *Új Művészet* XXVIII. 2016. VIII. 8. sz. 52. p. 1 ill.

Szentandrás-Sós Zsuzsanna: Ébli Gábor: *Múzeumánia. Egy kulturális élménygyár európai modelljei*. Budapest, L'Harmattan, 2016. *Műemlékvédelem* LX. 2016. 3-4. sz. 265-267. p. 1 ill.

Zemplényi-Kovács Barnabás: Felkerülni a térképre. Ébli Gábor: *Múzeumánia*. *Artmagazin* XIV. 2016. 7. (91.) sz. 68. p. 1 ill.

Könyv + Kulturális élménygyár. Ébli Gábor: *Múzeumánia*. *HVG* XXXVIII. 2016. VIII. 25. 35. (1939.) sz. 50. p., 1 ill.

2022

György Péter: Egy év után – múzeumok, galériák. *Élet és Irodalom* LXVI. 2022. I. 14. 2. sz. 22. p.

Fotóztatás

Papp Júlia: Fényképparchívumok és a művészettörténet fotográfiai emlékezete. A firenzei Max Planck Intézet Művészettörténeti Intézetének nemzetközi műtárgyfénykép-történeti konferenciája (2009. október 29-31.) *Művészettörténeti Értesítő* XL. 2010. VI. 1. sz. 143-148.

p.

„Photo archives and the photographic memory of art history”. London, Courtauld Institute of Art. 2009. VI. 16-17. – Firenze, Kunsthistorisches Institut in Florenz 2009. X. 29-31.

Internet és múzeum

*György Péter: *A digitális éden*. Budapest: Magvető, 1998. ?2001. 15-103. p.

<http://legeza.oszk.hu/sendpage.php?rec=li0786>

Kovács Valéria: Múzeumok az interneten. *Könyvtári Figyelő* ÚF XIV. (50). 2004. 4. sz. 861-864. p.

Képzőművészet és muzeológia

Ébli Gábor: Él-e a modern művészet a múzeumon kívül? A múzeumi diskurzus mai irányairól. *Buksz* 14. 2002. ősz 3. sz. 250-258. p.

Kiállításrendezés

2010

**Kiállítás-rendezés A-Z-ig. Az ötlettől a megvalósításig a közoktatás szolgálatában.*

Szerkesztette: **Bajzáth J. – Sági Iлона**. Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2010. ? p. (Múzeumiskola, 6.)

Vasáros Zsolt: *Kiállító-tér. Múzeumi tárlatok kézikönyve*. [Bevezető: **Csorba László**].

Szentendre: Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Stúdió 1 Kft., 2010. 199 p. ill. (Múzeumi iránytű, 7. / Sorozatszerkesztők: **Bereczki Ibolya, Káldy Mária, Sági Iлона**; ISSN 2060-9957)

Angol nyelvű kivonattal, fordítás: **Bárány Barbara**

Szerkesztette: **Bereczki Ibolya, Sági Iлона**

Lektorálta: **Vigh Annamária**

ISBN 978-963-7376-96-2

29298/7=10269458

[Hivatkozások a SZM-ban megrendezett kiállításokra]

Közgyűjtemények/muzeológia/kultúrpolitika

A múzeumok rekvirálása. *Pesti Napló* LXIX. 1918. XII. 13. péntek 292. sz. 8. p.

108/2012.OSzK. Bp.B.2119.*

Disputa. Fenyeget-e túlkínálat a múzeumi kiállítások piacán? Kovács Tibor – igen. **Baán László** – nem. *MúzeumCafé. A múzeumok magazinja* [I.] 2007. X. [1. bemutató sz.] 16-17. p. 3 ill.

Baán László: Együttműködés vagy entrópia. *MúzeumCafé. A múzeumok magazinja* I. 2007. XII. 2. sz. 18-19. p.

Capano, Leonardo: A múzeum és a kortárs művészek. In: *Festők társasága. A modern festészet színterei*. S. Bignami, F. Calatrone, L. Capano, B. Casavecchia, M. Fratelli, M. C. Maiocchi, A. Negri, M. Rosci, F. P. Rusconi és P. Rusconi tanulmányai Antonello **Negri** gondozásában. Budapest: Holnap Kiadó; Gyoma Press Kft., 2013. 110-134. p. ill.

Eredeti cím: *Arte e artisti nella modernità*. Milano: Jaca Book S.p.a., 2000. Fordította: Bánki Vera. A fordítást az eredetivel összevetette: Székely András. Lektorálta: Ordasi Zsuzsanna ISBN 978-963-346-953-8

Távlatok és teendők. Országos közgyűjteményeink jövőjéről. *Magyar Szeme* ÚF XVIII. 2009. VIII. 7-8. sz. 33-54. p.

A szöveg összeállításában részt vettek: **Csehi Zoltán**, **Jávor Anna**, **Kovács Péter**, Lovag Zsuzsa, **Lóvei Pál**, **Marosi Ernő**, **Sinkó Katalin**, **Szilágyi András**, **Takács Imre**

Ébli Gábor: *Az antropologizált múzeum. Közgyűjtemények átalakulása az ezredfordulón*. Budapest: Typotext, 2005. 338,[2] p.

ISBN 963-9548-42-1

23604=176508

Ismerteti:

***Basics Beatrix**: „Az antropologizált múzeum” – gondolatok és vélemények Ébli Gábor könyvéről. *Múzeumi Közlemények* ÚF. 2005. 1. sz. 84-*.p.

Hernádi Miklós: Ébli Gábor: Az antropologizált múzeum. Közgyűjtemények alakulása az ezredfordulón (Typotex Kiadó, Budapest, 2005). *Artmagazin* III. 2005. III-IV., 2. (8.) sz. 75. p., 2 ill.

Ébli Gábor: *Műgyűjtés, múzeum, mecénatúra. Esettanulmányok a jelenkori magyar gyűjtéstörténetéből*. Budapest: Corvina; Szekszárd: Szekszárdi Nyomda, 2008. 444 p.

Felelős szerkesztő: **Danyi Orsolya**

Felelős kiadó: **Kúnos László**

ISBN 978-963-13-5780-6

Könyvbemutató: Budapest, Múcsarnok. 2008. X. 20.

Ismerteti:

(**K. E. V.**): Kortársgyűjtés. *Magyar Nemzet* LXXI. 2008. X. 20. hétfő 288. sz. 14. p. [13 sorban]

Kürti Emese: Képzelt könyv a műgyűjtésről. Ébli Gábor: Műgyűjtés – múzeum – mecénatúra. Esettanulmányok a jelenkori magyar gyűjtéstörténetéből. *Magyar Narancs* XIX. 2008. XII. 11. 50. sz. 43. p.

Ébli Gábor: *Hogyan alapítsunk múzeumot? Tanulmányok a művészet nemzetközi intézményrendszeréről*. Budapest: Vince Kiadó, 2011. 302. p.

ISBN 978-963-303-031-8

25182

Ismerteti:

Balázs Sándor: Az euro-amerikai gyakorlat. Ébli Gábor: *Hogyan alapítsunk múzeumot? Tanulmányok a művészet nemzetközi intézményrendszeréről*. *Új Művészet* XXII. 2011. VIII. 8. sz. 48. p. 1 ill.

Papp Tímea: Szubjektív könyvajánló. *Örökség, Műemlék, régészet, műtárgy* XVI. 2012. I-II. 1-2. sz. 43. p.

Szegő György: A múzeumok új bázisai. Ébli Gábor új kötete a művészet nemzetközi intézményrendszeréről. *Utóirat, Post scriptum* XI. 2011. 3. (62.) sz. 52.p.

Székely Miklós: Olvasta már? A homokból épített múzeum. *Műértő* XIV. 2011. X., 10. sz. 10. p., 1 ill.: címlap

Ébli Gábor: Museumplein és Museumpark. Holland példák múzeumi negyedek kialakítására. *Műértő* XV. 2011. I. 1. sz. 12-13. p. 7 ill.

Ébli Gábor: Nemzet + múzeum = nemzeti múzeum? Közgyűjteményi szerepek Kelet-Európában. *Holmi* XXIV. 2012. I. 1. sz. 84-91. p.

***Ébli** Gábor: *National museums and civic patrons. Practices of cultural accumulation in Central and Eastern Europe*. Budapest: L'Harmattan, 2020. 272 p.

ISBN 978-2-343-21418-4

Elek Petrovics, a museum director who made modern art come alive (1914-1935). 42-51. p.

<https://harmattan.hu/national-museums-and-civic-patrons>

Ismerteti:

Basics Beatrix: Nemzeti múzeumok, nemzeti múgyűjtők. Gábor Ébli: *National Museums and Civic Patrons – Practices of Cultural Accumulation in Central and Eastern Europe*, L'Harmattan, 2020. *MúzeumCafé* XV. 2021. II. – IV. 1-2. (81-82.) sz. [28]-35. p., 3 ill.

Taylor Patrick: A gyűjtemények magányán túl. Beszélgetés Ébli Gáborral. *Új Művészet* 2021. VI., 6. sz. 22-23. p., 2 ill.

***Fazon** Zsófia: *Múzeum és kiállítás? Az újrarajzolás terei*. Budapest: Gondolat, 2011. 306 p.

Ismerteti:

Prékopa Ágnes: Olvasta már? Muzeológus a múzeumról. *Műértő* XV. 2012. III., 3. sz. 14. p., 1 ill.

György Péter: A kultusz (hült) helye – az irodalom(történet)múzeuma. Olvasók, nézők, zarándokok. In: *Kádár köpönyege*. Budapest: Magvető; Szekszárdi Nyomda, 2005. 265-283.

p.

Felelős szerkesztő: **Ambrus** Judit

ISBN 963-14-2443-X

Petőfi Irodalmi Múzeum tevékenysége kapcsán említi a SzM-ot, Geskó Judit modern művészet gyűjteménygyarapítását is

36/2018.ODR.KSH

***Hamvay** Péter: Kultúrafinanszírozás. Csák János. Csödgondnokság. Elköltők társasága.

HVG 2023.V. 4. 12-14. p.

Ami a közönség számára látható – és ami nem. Múzeum – gyűjtemény – kiállítás. Vita. **Kiss** Erika: A gyűjtemény állandó újraértelmezése. – **Székely** Miklós: Zuhanórepülés helyett. – **Semsey** Balázs: Mi az a „múzeum”, és mit kezdünk vele? *Műértő* XVII. 2014. IV. 4. sz. 6-7. p. 3 ill.

Kőfalvi Tamás – **Mészáros** Márta – **Ónodi** Márta: *Közgyűjteményi ismeretek*. Budapest:

Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007. 258,2 p. (Tanári tudástár)

ISBN 978-963-19-6008-2

Felsőoktatási tankönyv. R.sz.: 41284

Szép művészeti Múzeum: 129. 135. 138. 139. 140. 152. 165. 168. 174. 182. 183.

Mélyi József: Miért nem fontos a képzőművészet? Kultúrpolitikai horizontok. *Élet és Irodalom* LVI. 2012. II. 3. 5. sz. 3. p.

Mravik László: Helyben járó múzeumok. *Kritika* XXVIII. 1990. X. 10. sz. 20-22. p.

[A magyar múzeumügy helyzetéről, anyagi helyzetük javítására javasolja állami alapítványok létrehozását.]

Museums of the world*. Editor: Marco **Schulze, Boris **Eggers**. 13th revised and enl. edition.

München: Saur, 2006. I. XIV, 1414 p. (Handbook of international documentation and information, 16.)

ISBN 13: 978 3 598 20693 1
ISBN 3 598 20693 3
Vol 1. Afghanistan, Uganda
Vol 2. Ukraine, Zimbabwe, indices.
Angol – német nyelven

Szántó András: *A múzeum jövője. 28 párbeszéd.* Budapest: Szépművészeti Múzeum; EPC Nyomda, 2022. 343 p., ill.

A beszélgetések 2020 május 26. és augusztus 13. között zajlottak

Eredeti kiadás: *The future of the museum. 28. dialogues.* Berlin: Hatje Cantz Verlag, 2020.

Fordította: **Szegedy-Maszák** Zsuzsanna

A magyar kiadást szerkesztette: **Borus** Judit. A szöveget gondozta: **Lipusz** Lilla, **Radványi**

Orsolya, **Ruttkay** Helga

ISBN 978-615-5987-68-7

Előszóban a szerző megemlékezik a könyv magyar kiadásában szerepet játszó magyar barátairól, köztük **Baán** Lászlóról, **Geskó** Juditról, a Szépművészeti Múzeumnak végzett fordítói munkáiról

31040=10288317

Ismerteti:

***György** Péter: A múzeum ismeretlen jövője. *Élet és Irodalom* LXVI. 2022. VI. 17. 24. sz. ?p.

<https://www.es.hu/cikk/2022-06-17/gyorgy-peter/a-muzeum-ismeretlen-jovoje.html>

Takács Imre: Mi a múzeum? *Élet és Irodalom* LVI. 2012. II. 3. 5. sz. 11-12. p.

Toót-Holló Tamás – **Rácz** András: Egyértelmű mércék a kulturális életben. Új finanszírozásról és erős intézményekről beszélt lapunknak Csák János. *Magyar Nemzet* LXXXVI. 2023. IV. 28. péntek 98. sz. 1. 13. p., 1 ill.

Tóth Ferenc: *Mű-kincs-tár. Művészeti közgyűjtemények Magyarországon, 1802-1906 = Art-treasure-gallery. Public collections of art in Hungary, 1802-1906.* Budapest: Szépművészeti Múzeum; Budaörs: EPC Nyomda, 2017. 439, [8] p. ill. (MúzeumCafé könyvek, 3.)

Szerkesztette: **Radványi** Orsolya

Angol nyelvű kivonattal. Angol fordítás: **Bob Dent**, **Rácz** Katalin

Könyvterv: **Németh** L. Dániel, **Salát** Zalán Péter, **Susztér** Viktor – Lead82

Korrektor: **Szendrői** Árpád

Felelős kiadó: **Baán** László

ISBN 978-963-89775-5-7

Kronológia: p. 341-349.

German Design Award 2019-díjnyertes. 2018. XII. 4.

Ismerteti:

Farkas Zsuzsa: A múzeumok szabályrendszere. Tóth Ferenc: MúKincsTár. Művészeti közgyűjtemények Magyarországon 1802-1906. Szépművészeti Múzeum, MúzeumCafé könyvek 3., Budapest, 2017. *Új Művészet* XXVIII. 2017. XII. 12. sz. 52. p. 1 ill.

Mélyi József: „A nemzeti gyűjtemények elintézése”. Tóth Ferenc: Mú-Kincs-Tár. *Artmagazin* XVI. 2018. 2. (103.) sz. 63. p. 1 ill.

Helyszíni szemle. Fejezetek a múzeum életéből. Szerkesztők: **Turai Hedvig, Székely Katalin.**
*Budapest: Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum; Keskeny és Társai 201 Kft.,
2012. 315 p. ill. színes is
ISBN 973-963-9537-35-4

Angol nyelvű fordításokkal, kivonatokkal. Fordította: **Sipos Dániel, Szekeres Andrea**
Lektorálta: **Radványi Orsolya (78-114. p), Kürti Emese**

Helyszíni szemle – a múzeum a múzeumról című kiállítást követően jelent meg
Budapest, Ludwig Múzeum. 2011.VII. 22. – X. 23.
26737=00205856

Tartalma:

Bencsik Barnabás: Előszó. 14-15. p.

Tanulmányok

Marosi Ernő: A múzeum születése. A művészeti múzeum előtörténetéhez = The birth of the museum. To the prehistory of art museum. 16-42. p.

Király Erzsébet: A csodakamrától a nemzet múzeumig = From the cabinet of curiosities to the museum of the nation. 44-77. p.

György Péter: Univerzalizmus, kritikai historizmus – a múzeumi paradigma metamorfózisa = Universalism, critical historicism: the metamorphosis of the museum paradigm. 78-117. p.

Mélyi József: A múzeum és a hiány. A hiánytalan gyűjtemény vágya és a múzeumtörténet = Museum and absence. The desire for the complete collection and the history of the institution of the museum. 118-139. p.

Sasvári Edit: Szüksége van-e a (neo)avantgárdnak múzeumra = Does the (Neo-)Avantgarde need a museum? 140-160. p.

Székely Katalin: Helyszíni szemle. Intézménykritika – intézményekkel és intézmények nélkül = Site inspection. Institutional critique with and without institutions. 162-265. p.

Források

Flynt, Henri: Tüntetés a MOMA ellen, 1963. február 27. (2011) = Picket MoMA, February 27, 1963 (2011). 268-281. p.

Sekula, Allan: Galéria-hangmontázs. Hangmontázs galériákból (1970). 282-289. p.

Fraser, Andrea: A múzeum legszebb darabjai, vezetés (1989). 290-307. p.

Válogatás a *Helyszíni szemle – a múzeum a múzeumról* című kiállítás képeiből. 1-11., 308-315. p.

Vértés László: A Művelt Nép fóruma. Az „Értelmiségi határozat” és a múzeumügy. *Művelt Nép* VII. 1956. IX. 16. 38. sz. 3. p.

625/2011.OSzK.x

***Voit Krisztina:** A magyar közgyűjteményrendszer történetének vázlata a századfordulótól 1949-ig. 1. *Magyar Könyvszemle* CVIII. 1992. 1. sz. 23-43. p.

***Voit Krisztina:** A magyar közgyűjteményrendszer történetének vázlata a századfordulótól 1949-ig. 2. *Magyar Könyvszemle* CVIII. 1992. 2. sz. 139-156.p.

***Voit Krisztina:** Magán- és közgyűjteményeink sorsa a II. világháborúban és az azt követő években (1944-1950). *Magyar Könyvszemle* CX. 1994. 3 sz. 269-280. p.

Közönségkapcsolatok

?**Austin, Claire:** A PR, avagy közönségkapcsolatok alapjai – hét leckében. Budapest: Park Kiadó, 1993.

?**Jankovits Györgyi, N[émethné]:** *Múzeum és marketing.* Győr: Graffiti Bt., 2001.

?**Jankovits** Györgyi, N[émethné]: Gondolatok a marketing alkalmazásának múzeumi lehetőségeiről. In: *Műtárgykezelés – a helyi kultúra kincsestára című 2002. október 19-én Nagymácsédon megrendezett konferencia előadásai*. Komárom: KT Lap- és Könyvkiadó, 2002.

Magyar múzeumügy

Magyar múzeumi arcképcsarnok. Életrajzok a magyar múzeumügy történetéből.

Főszerkesztő: **Bodó** Sándor, **Viga** Gyula; szerkesztő: **Élesztős** László. Budapest: Pulszky Társaság – Tarsoly Kiadó, 2002. 984 p. ill.

Szépművészeti Múzeumra vonatkozó címszavakkal

Írták: **Eisler** János, **Gaboda** Péter, **Gerszi** Teréz, **Geskó** Judit, **Győry** Hedvig, **Hubai** Péter, **Illés** Eszter, **Katona** Ágnes, **Móré** Miklós, **Nagy** István, **Papp** Katalin, **Steiner** Judit, **Szigethi** Ágnes, **Takács** Etelka, **Tóth** Ferenc, **Varga** Edith, **Verő** Mária, **Vozil** Irén

Ismerteti:

Csorba Csaba: Magyar múzeumi arcképcsarnok. *Magyar Múzeumok* VIII. 2002. tél 4. sz. 52-55. p. 1 ill.

É[bli] Gábor: Kutatásra hívó Arcképcsarnok. Muzeológusaink enciklopédiája. *Műértő* VI. 2003. IV. 4. sz. 5. p. 1 ill.

M. E.: Ki kicsoda a muzeológiában. Magyar Múzeumi Arcképcsarnok. *Múzeumi Hírlevél* XXIV. 2003. II. 2. sz. belső borító

Ustor P.: Kérdőjel kérdőjelekkel. *Élet és Irodalom* XLVII. 2003. IV. 4. 14. sz. 11. p. - Válasz: **Bodó** Sándor – **Viga** Gyula: Néhány mondat (a múzeumi életrajzi lexikonról). *Élet és Irodalom* XLVII. 2003. V. 30. 22. sz. 2. p.

***Balassa** M. Iván – **Zentai** Tünde: *Magyarország múzeumai. Múzeumlátogatók kézikönyve*. Budapest: Vince Kiadó, 2004.

***Bodó** Sándor: A múzeumok világa az ezredfordulón. In: *Magyarország kultúrája az ezredfordulón. Műhelytanulmányok*. Szerkesztette: **Baán** László. Budapest: Média + Print, 1997. 22-40. p.

György Péter: A múzeumi örökség. *Népszabadság* LXII. 2004. IX. 4. szombat 207/2. sz. Hétféje melléklet: 10-11. p.

[A „megöregedett” magyar múzeumi rendszer átalakításáért. Magyar múzeumi rendszerről; említések, javaslatok: Monet-kiállítás, a gipszgyűjtemény sorsa, a Hősök tere átalakítása (Múcsarnokkal való földalatti átkötés)]

György Péter: A nemzet múzeuma. Magyar Nemzeti Múzeum. *Élet és Irodalom* LI. 2007. IV. 27. 17. sz. 9. p.

György Péter: Körmagyar. Múzeumi rendszerünk egy lehetséges kritikája. *Élet és Irodalom* LII. 2008. V. 30. 22. sz. 14-15. p.

György Péter: A világörökség szimptomája. A múzeumok az instabil identitás korában. *Élet és Irodalom* LII. 2008. XI. 28. 48. sz. 13. p.

Múzeumgazdálkodás

Ébli Gábor: Múzeum és pénz. Kultúra és ökonómia találkozása a boncasztalon? *Holmi* XVI. 2004. I. 1. sz. 63-74. p.

Fi 1546

***Jankovits** Györgyi, N.: *Múzeum és marketing*. Győr: 2001.

Múzeumigazgatás

Devich Sándor: *Múzeumok elitklubja. Heti Válasz VIII.* 2008. V. 15. 20. sz. 50-53. p. 10 ill.

Mihály Mária: *A Szépművészeti Múzeum szervezeti átalakítása. Indokoltak-e napjaink megújulási törekvései? Múzeumi Közlemények* 2003. 2. sz. 32-36. p.

Fi 439/a

Prékopa Ágnes: *Kerekasztal-beszélgetés a közgyűjtemények jövőjéről. Szakítani a látványmúzeummal. Műértő XII.* 2009. X. 10. sz. 12-13. p.

Interjú **Vígh** Annamáriával, **Kaján** Imrével

Új utak a művészeti menedzsmentben. Szerkesztők: **Zachar** Balázs, **Dér** Csaba Dezső.

Előszó: **Baán** László. Budapest: Arts and Business Kft.; Kapitális Nyomda, 2011. 282 p. ill.

(Arts and business sorozat)

ISBN 978-963-08-0870-5

29299=10269457

Múzeum és jog, kulturális örökségvédelem

Chatelain, Jean: *Droit et administration des musées.* Paris: Édition École du Louvre, 1993. 676. p.

52.59Euro

Galambos, Henrietta – **Bergevoet**, Frank: *Prevention or compensation? Alternatives to insurance.* In: *Encouraging collections mobility – a way forward for museums in Europe.* Editor-in-chief Susanna **Pettersson**. Helsinki: Finnish National Gallery, Erfgoed Nederland; Berlin: Institut für Museumsforschung, Staatliche Museen zu Berlin – Preussischer Kulturbesitz, 2010. 188-197. p. (Institut für Museumsforschung, Staatliche Museen zu Berlin – Preussischer Kulturbesitz, Sonderheft, 4. ISSN 0931-4641)

ISBN 978-951-53-3286-8

25087/4=00202654

Galambos Henrietta – **Borbély** Boglárka: *The protection of cultural property in Hungary. With special regard of the 1954 Hague Convention = La protection des biens culturels en Hongrie, notamment au regard de la Convention de La Haye de 1954 = Kulturgüterschutz in Ungarn mit speziellem Blick auf die Haager Konvention von 1954.* In: *Herausforderungen im Kulturgüterschutz. Internationale Kulturgüterschutztagung. Schweiz. 30.9.-2.10.2012, Kultur Casino Bern = Challenges of protecting cultural property. International Conference on the Protection of Cultural Property. Switzerland = Les défis de la protection des biens culturels. Congrès international sur la protection des biens culturels. Suisse.* Under the patronage of UNESCO. Redaktion: Hans **Schüpbach**, Lea **Brägger**. Bern: Bundesamt für Bevölkerungsschutz, Fachbereich Kulturgüterschutz, 2014. 215-229. p.

ISBN 978-3-033-04888-1

Francia – német nyelvű kivonattal

The article was revised by Dr Judit **Tóth**

27540=00228615

Mihály Mária – Galambos Henrietta: Hungary's place and role in the international legal protection of cultural heritage. „Les longs souvenirs font les grands peuples”. In: *Hungarian yearbook of international law and European law 2016*. Editor-in-chief Marcel **Szabó**. Eds. Petra Lea **Láncos**, Réka **Varga**. The Hague: Eleven International Publishing, 2017. 59-89. p. ISBN 978-94-6236-732-6; 978-94-6274-662-6 (E-book)
Fi 2372=10259723

Szécsi Diána: Gyűjteményi mobilitás 2.0 = Collections mobility 2.0. *Múzeumi Közlemények* 2010. 1. sz. 55-57. p.
Angol nyelvű kivonattal

Múzeumpedagógia

Szemelvények az amerikai múzeumpedagógia szakirodalmából. Magyar kiadást Szerkesztette: **Foghtü Krisztina**, [Budapest]: B+V Lap- és Könyvkiadó Kft., 2000. 156 p. ill. színes is ISBN 963-7746-56-0
Eredeti cím: *Museum education, history theory and practice*. Ed.: Nancy **Berry**, Susan **Mayer**. The National Art Education Association, USA, 1989.
21861=160799

Gyerekek a múzeumban. Múzeumpedagógiai olvasókönyv.* Szerkesztette: **Foghtü Krisztina, **Harangi Anna**, et al. Budapest: Tárogató Kiadó, 2000.

Múzeumpedagógiai tanulmányok.* Szerkesztette: **Foghtü Krisztina, **Szepesházy Ágnes Kurimay**. Budapest, 2003. (ELTE-PPK Oktatásmódszertani Központ Közleményei, 1.)

***Vásárhelyi Tamás – Sinkó István:** *Múzeum az iskolatáskában.* Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004. 148 p.

Múzeumszociológia?

***György Péter:** *Az eltörölt hely – a Múzeum. A múzeumok átváltozása a hálózati kultúra korában New York, Természettudományi Múzeum – egy példa.* Budapest: Magvető Könyvkiadó, 2003. 227 p.
ISBN 963 14 2343 3
Bibliográfia: 199-227. p.
25582=185806

Ismerteti:

***Ábrahám Dániel:** György Péter: *Az eltörölt hely – a múzeum. Szépirodalmi Figyelő* ÚF II. 2004. 3. sz. 130. p.

Műtárgybírálat, hamisítás, másolat

2009

Bárdos Deák Ágnes: Belevágni az égboltba. A tökéletes másolat szépséghibája. *Szalon XIII.* 2009. 6. sz. 48-[53]. p., 10 ill.

Buzinkay Péter: A hivatali Műtárgyfelügyelet 10 éve (1998-2008) *Műemlékvédelem LIII.* 2009. 6. sz. 369-386. p., 7 ill.

Buzinkay Péter – Tomanicz Anikó – Harangi Anna – Opra Zsuzsanna – Fukker Valéria – Turok Margit – Kőszeghy-Puska Ildikó: A védetté nyilvánított műtárgyállomány. *Műemlékvédelem* LIII. 2009. 6. sz. 387-398. p., 10 ill.

2020

Műtárgyhamisítás magyar szemmel. Ocsút a búzától. Szerkesztők: **Bendzsel Miklós, Emőd Péter, Kármán Gabriella.** Budapest: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala; Országos Kriminológiai Intézet; Kieselbach Galéria, 2020. 294, [3] p., ill.

A tanulmányokhoz tartozó illusztrációk mellett a kötetben található többi fotó eredete a Kieselbach Galéria gyűjtése: „*Hamis, manipulált vagy bizonytalan szerzőségű képek a Kieselbach archívum oktatási célból összegyűjtött anyagából*” címmel

Szöveggondozás: **Takács Andrea**

ISBN 978-963-7373-26-8

Kötéstáblán és címlapon *Hamisítás Elleni Nemzeti Testület* lógója

Tartalma:

Bendzsel Miklós előszava: Ocsút a búzától. 5-11. p.

Kieselbach Tamás ajánlása: Az első lépés. 15-18. p.

I. *Műtárgyhamisítás szakmai szemmel*

Lengyel László: „Ami majdnem az...”. A művészeti alkotások hamisításáról. 23-53. p. 49 ill.

Molnos Péter: H, mint hamis. Bevezetés a festményhamisítás világába. 55-70. p.

Barki Gergely: Múzeumi rejtélyek és rejtvények – Czóbel esetek. 73-87. p.

Váli Zsuzsanna: Műtárgyvizsgálati eljárások a műtárgyhamisítások leleplezésének szolgálatában. 89-99. p.

Kovácsné Gógös Ágota: Aba-Novák Vilmos festményeinek restaurátori vizsgálata és ennek szerepe a hamisítványok felismerésében. A kétes eredetű művek kiszűrésének lehetőségei. 101-110. p.

Sajó István: Az anyagtudomány lehetőségei festmények eredetvizsgálatában. 113-118. p.

II. *A műtárgyhamisítás elleni fellépés intézményes eszközei*

Martos Gábor: Tévedések vígjátéka. Hamis képek, téves attribúciók, nagy árverési bukások és/vagy nyereségek. 138-147. p. 5 ill. [Tiziano Vecellio *Mária gyermekével és Szent Pállal*, 1510 körül]

Kiss Zoltán Károly: A műgyűjtés, a műkereskedelem és a műtárgyhamisítás jogi szabályrendszere. 149-161. p.

Karsay Enikő: A műtárgyhamisítás elleni fellépés intézményes eszközei a szerzői jog szemszögéből. Történeti előzmény. 163-171. p.

Kármán Gabriella: A büntetőjog eszközei a műtárgyhamisítás ellen, az igazságszolgáltatás tükrében. 173-192. p.

Kármán Gabriella: Precedensértékű elmarasztaló ítélet a műtárgyak hamisításával és a hamis műtárgyak kereskedelmével elkövetett csalások körében. 194-207. p.

Buzinkay Péter: Műtárgyfelügyelet és műtárgyhamisítás – a legfontosabb szabályozási kérdések műtárgyvásárlóknak. 208-215. p.

III. *A műtárgyhamisítás elleni fellépés javasolt eszközrendszere*

Németh Mónika: A Hamisítás Elleni Nemzeti Testület megalakulása és tevékenységének kiemelt területei. 235-239. p. [HENO]

Kármán Gabriella: A műtárgyhamisítás elleni fellépés eszköztárának fejlesztése. 240-247. p.

Emőd Péter: A Beltracchi-ügy és tanulságai. 248-259. p. [Wolfgang Beltracchi]

Kármán Gabriella: A műtárgyhamisítás jelenségének jogi megközelítési lehetőségei Németországban. 260-273. p.

Emőd Péter: Németországi lépések és javaslatok a műtárgyhamisítás elleni hatékonyabb fellépéshez. 274-280. p.

Farkas Krisztina: Kulturális javak büntetőjogi védelmének alapjai Olaszországban. 283-294. p.
30530=10276347

Ismerteti:

Elek Lenke: Ocsút a búzáról. Magyar táj, hamis ecsettel. *Budapest, a városlakók folyóirata* XLIII. 2020. V. 15. 5. sz. 39. p. 1 ill.

Műtárgybiztosítás / Műtárgybiztonság / Műkincsrablás

Galambos Henrietta: A műtárgyak lehetséges biztosítási rendszerei Magyarországon és külföldön. *Múzeumi Közlemények* 2003. 2. sz. 47-53. p.

Angol nyelvű kivonattal

Fi 439/a

Fekete Gy. Attila: Védett mű védtelenül. Kriminális állapotok. *Népszabadság* LXXII. 2014. IV. 26. szombat 98. sz. 13. p. [említi az 1983-as műkincsrablást is]

2022

Majzik Attila: Rodin kezét is dicsérhette a szentesi díszkút szoborcsoportja.

Délmagyarország, Szeged CXIII. 2023-I. 24. kedd 20. sz. 10. p., 2 ill.

1981-ben a szoborcsoport helyreállítása/visszaállítása érdekében szakértői véleményt kértek a Szépművészeti Múzeumtól, idézi Szentlélek Tihámér főigazgatóhelyettes véleményét

Művésztéléktan

2005

Műgyűjtés. Nyilvános műtárgybirtoklás múzeumokban. In: **Schuster**, Martin:

Művésztéléktan. Képi kommunikáció – kreativitás – esztétika. Szerkesztette: **Hárdi** István. Budapest: Panem Kft., 2005. 363-364. p. ill.

ISBN 963 545 443 0

Eredeti cím: *Kunstpsychologie. Kreativität – Bilderdokumentation – Schönheit*.

Baltmannsweiler: Schneider Verlag. Fordította: **Balázs** István.

23385=174864